

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Eläkeliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto. Eläkeliitto keskittyy lausunnossaan ehdotettuun eläketulon veron kiristykseen ja eläketulon lisäveron muutokseen ja niiden mahdollisiin vaikutuksiin.

Ehdotettu laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikkoa uudistettaisiin osana kokonaisuutta, jossa työn verotusta kevennettäisiin ja ansiotuloverotuksen korkeimmat marginaaliveroasteet alennettaisiin noin 52 prosenttiin. Asteikkoon tehtävien muutosten eläketulon verotusta kiristävää vaikutusta pienennettäisiin lieventämällä eläketulon lisäveroa.

Vuodesta 2013 voimassa olleeseen sääntelyyn perustuen on luonnollisen henkilön suoritettava eläketulostaan valtiolle eläketulon lisäveroa 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 47 000 euroa vuodessa (3916 e/kk). Nyt eläketulon lisäveron veroprosentti ehdotetaan alennettavaksi 4 prosenttiin.

Tämä on myönteistä. Suuret ansioeläkkeet perustuvat työuran aikaiseen ahkerointiin.

Eläkkeiden lisäveron tulo rajaa koskevia indeksitarkistuksia ei myöskään ole missään vaiheessa tehty. Nyt tulo rajaa ehdotetaan korotettavaksi 47 000 eurosta 57 000 euroon, mikä kuroo tekemättä jääneiden indeksikorotusten aukkoa umpeen. Tämä on kannatettavaa.

Ehdottoman kielteisenä Eläkeliitto pitää sitä, että samalla kun palkkatulon verotusta lievennettäisiin, eläketulon verotusta aiotaan jälleen kiristää. Viimeksi eläketulon verotusta kiristettiin 1.1.2025 alkaen noin 22 500–57 500 euroa vuodessa eläkettä saavien kohdalla. 1.1.2025 alkaen toteutetun kiristuksen vaikutuksen arvioitiin etukäteen olevan keskimäärin 0,6 prosenttiyksikköä ja 255 euroa ja enimmillään 1,15 prosenttiyksikköä ja 570 euroa.

Nyt jälleen valtion tuloveroasteikkoon ehdotetaan eläketulon verotuksen kiristämistä tulovälillä noin 41 000–126 000 liittyen siihen, että korkeimmat marginaaliveroasteet ehdotetaan alennettavaksi noin 52 prosenttiin. Eläketuloryhmään noin 41 000 – 57 000 euroa vuodessa kohdennetaan siten peräkkäin jo toinen korotus.

Tämä tarkoittaa, että noin 3500 euroa kuukaudessa – noin 8416 euroa kuukaudessa eläkettä saavilla verotus kiristyi keskimäärin noin 20 euroa kuukaudessa ja enimmillään noin 50 euroa kuukaudessa. Kovimmin kiristys osui noin 4 000 euron suuruisiin kuukausieläkkeisiin.

On esitetty, ettei suurten eläkkeiden verotus ei saa lakimuutoksessa keventyä enempää kuin vastaavan palkkatulon verotus. Silti pienemmän tasoisiin palkkatuloihin ehdotetut tuloveron kevennykset ovat suuremmat kuin vastaavan tasoiseen eläketuloon ehdotetut, eivätkä verotukseen ehdotetut helpotukset ylipäättään näy pienissä eläkkeissä. Lisäksi ehdotuksen mukaan 1300 euron kuukausieläkettä saavan henkilön verotus pysyisi ennallaan samoin kuin 1700 euron eläkettä saavan henkilön. Samansuuruista tuloa tulisi johdonmukaisesti kohdella verotuksessa samalla tavalla riippumatta siitä onko tulon lähde palkka vai eläke.

Tämä on ongelmallista, koska suuri osa suomalaisten eläkkeistä ei ole suuria. Mediaanieläke vuonna 2024 oli 1848 euroa kuukaudessa. Eläkkeiden alakvartiili oli 1355 €/kk ja yläkvartiili 2518 €/kk. 20 prosentilla eläke jäi alle 1250 €/kk, ja heillä keskieläke oli 1000 €/kk. Yli 3 000 euron kuukausieläkettä sai vuonna 2024 vain 15 prosenttia eläkkeensaajista. Noin joka kolmas eläkkeensaaja sai viime vuonna vain alle 1 500 euroa kuukaudessa. (ETK)

Yhteenveto: Kannatamme pyrkimystä pienentää eläketulon lisäveroa ja sitä, että tulorajaa, jonka ylittävästä tulon osasta eläketulon lisäveroa on suoritettava, korotetaan 57 000 euroon vuodessa. Ehdotetut verotuksen perusteet sitä vastoin ovat eläketuloa saaville kuitenkin pääosin ankarammat kuin palkkatuloa saaville. Näin ei yhdenvertaisuuden vuoksi voi olla. Uudistuksessa on varmistettava tasapuolinen verokohtelu eläketulolle ja palkkatulolle. Eläkkeen tehtävä on turvata toimeentulo vanhuuden ajalla. Painopiste jatkotyössä tulee asettaa eläkkeiden ostovoiman turvaamiseen. Emme pidä perusteltuna eläkkeisiin suunniteltua indeksijarrua, joka estäisi eläkkeiden kohoamista korkeasti nousevien elinkustannusten aikana.

Vuorisalo Irene
Eläkeliitto ry